

Parelduiker. — Den 26sten April jl. werd alhier gevangen een parelduiker (*Colymbus arcticus* L.); een onbeschadigd mannetje in prachtgewaad.

De vogel werd ten geschenke gegeven aan Artis; de eerste maal, dat aldaar een onbeschadigd mannetje in bruidskleeren werd ontvangen. Ik bericht u dit, omdat u daar waarschijnlijk wel belang in zult stellen.

Callantsoog, 6 Mei 1920.

J. BAKEN GZD.

Batrachospermum vagum op Waterslakken. — In Limburg is *Batrachospermum moniliforme* vooral in stroomend water algemeen en komt in verschillende variëteiten voor. Daarentegen is *B. vagum* zeldzaam. Deze soort onderscheidt zich vooral hierdoor van hare verwanten, dat de leden tusschen de takkenkransen met een groot aantal haarvormige aanhangsels begroeid zijn. Ze komt in een paar stilstaande watertjes bij Venlo voor maar, voor zoover ik heb kunnen nagaan, alleen op de huisjes van *Planorbis* en *Limnaea*. Het is een merkwaardig gezicht, zoo'n slak te zien kruipen met een wuivende *Batrachospermum*-pluim op 't huisje. Die pluimen zijn eenige c.M. hoog en van ongeveer gelijke doorsnede. Ook in 't aquarium blijven ze goed groeien, maar hebben dan zeer te lijden van kokerjuffers larven, die de slakkenhuizen geheel afgrazen.

Bursaria truncatella. — In dit voorjaar schepten de heer Stuurman en ik water uit een greppeltje onder eiken- en wilgenhakhout, waarin veel halfvergane bladeren en andere organische resten. In dat water zwommen tal van witachtige, afgeknot eivormige wezentjes, die bij 't zwemmen herhaaldelijk om hun as wentelden. Deze 1.5 tot 2 m.M. groote diertjes bleken Infusoriën te zijn en wel de, voor zoover ik weet, in ons land zeker niet algemeene *Bursaria truncatella*. Deze soort heeft een merkwaardig grooten en wijden celmond, die met krachtig golvende wimperplaatjes bezet is, die een „draaikolk” veroorzaken, waarin ook grootere mikro-organismen, o.a. raderdiertjes van 't geslacht *Anuraea*, meegesleurd worden. Hun pantsers liggen later in 't lichaam van *Bursaria*. Dit in zijn soort reusachtige infusorium is uiterst gevoelig voor allerlei invloeden van buiten. Bij inwerking van sporen jodium, alkohol e.d. schiet het zijn trichocysten uit, een proces, dat bij zwakke vergrooting den indruk maakt, of 't dier vervelt. De drukking van het dekglas schijnt het onaangenaam aan te doen. Het past een allerzonderlingste remedie toe: deelen van de cel laten los, ze ronden zich tot schuimachtige protoplasmakogels af, die nog eenigen tijd zonder verdere desorganisatie in 't water rondzweven. Het dier wordt door deze uitstooting van protoplasma, zooveel magerder, dat 't behoorlijk onder 't dekglas kan zwemmen.

Na twee dagen zijn de *Bursaria*'s uit 't opgeschepte water verdwenen. De gevoeligheid voor chemische en andere invloeden zal het wel uiterst moeilijk maken ze te fixeren. Dit verklaart eenigszins het feit dat de figuren, die men in tal van werken aantreft, haast alle reproducties zijn van oude figuren, afkomstig van O. F. Müller, Schuberg enz. En 't verklaart ook dat deze figuren, vergeleken met 't levende dier, geenszins sprekend gelijkend zijn!

Een prachtig objekt voor een bioscoopfilm!

Venlo.

GARJEANNE.

Zomerwaarnemingen. 13 Mei heeft een jongen hier in de buurt een sperwer uitgehaald met 2 eieren. Het nest zat in de Schapenduinen bij Bloemendaal. Ik heb de eieren gezien, terwijl ik ook 1 ei aan den heer Strijbos heb laten zien, die ook zei, dat het sperwer was. Is 't niet jammer, dat, als een mooie roofvogel als sperwer zich hier wil vestigen er een kwajongen komt die 't nest uithaalt en zoo die vestigingspoging weer te niet doet?

Ik heb dit jaar 2 eksternesten gevonden hier in 't duin, die beide gelukkig uitgevlogen zijn. Heeft u al troepjes jonge meezen zien rondzwerfen? Vanochtend om kwart voor 7 zag ik op Elswout een troep van ± 25 jonge Pimpelmeezen. Mijn vriend G. Kruseman heeft, wat dat rondzwerfen van jonge meezen betreft, nog een leuke waarneming gedaan n.l. deze. Als de jonge meezen van hun nestkastje uitgevlogen zijn, zie je gedurende ongeveer een week geen enkele koolmees in hun tuin, maar dan komen de beide ouden weer terug om een 2e broedsel te maken. Verleden jaar heeft hij dat ook al opgemerkt. Zoudt u niet denken dat de ouden de jongen naar de binnenduinrand hebben gebracht? Na het uitvliegen zouden de jongen dus nog naar een gunstige plek gebracht worden en dan kan pas aan het 2e broedsel begonnen worden. Het zwerven is dus al begonnen. Overal kom je zwerfende jonge zoowel als oude spreuwen tegen.

6 Juni 1920.

HANS TESCH.

De Nachtegaal op Texel. 11 Juni j.l. hoorden we onder de koffie bij tusschenpoozen een nachtegaal zingen in een der tuinen van den Hoorn op Texel. De vogel in kwestie was zeer waarschijnlijk een zwerver.

G. A. BROUWER en J. DRIJVER.